

ELHUNYT

GYURÓ GYÖRGY

Debrecen, 1959. október 10. – Budapest, 2016. július 7.

Gyuró György meteorológia iránti érdeklődése nagyon korán kialakult. Édesapja a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Egyetemen – ott úgy mondják az Akadémián – tanított agrometeorológiát. Az OMSZ mosonmagyaróvári megfigyeléseit a családja végezte – a kertjükben volt az állomás. A mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnázium matematika tagozatán érettségizett 1978-ban. Kiemelkedett matematikai és fizikai tudásával, de a nyelvek iránt is érdeklődött. Az OKTV-n német nyelvből az első húsz közé került. Az MMT középiskolásoknak kiírt pályázatára benyújtott dolgozatát a bíráló bizottság „Dicséretre” érdemesnek ítélte. Erről a LÉGKÖR is megemlékezett. A sorkatonai szolgálat letöltése után 1979-ben kezdte meg tanulmányait az ELTE meteorológus szakán, ahol 1984-ben meteorológus diplomát kapott. Szakmai pályafutását az ELTE Meteorológiai Tanszékén folytatta gyakornok, tudományos segédmunkatárs, tanársegéd, majd egyetemi adjunktus beosztásban. Az elsők között végzett numerikus modellfuttatásokat és számolt be eredményeiről az Időjárás hasábjain 1988-ban. *Rövidtávú előrejelzések a lineáris egyensúlyi modellel* című doktori értekezése alapján 1992-ben lett egyetemi doktor, az akkori szóhasználattal kisdoktor. 1994-ben a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen közgazdasági szakoklevelet, majd 1995-ben PhD fokozatot is szerzett. 1998-ban docenssé léptették elő. Kiváló nyelvtudására, kommunikációs- és szervezőképességére hamar felfigyeltek. Az oktatás mellett több tudományos szervezési feladatot bízta rá mind az egyetemen, mind más intézményeknél. 1993 és 1996 között a Doktori Iskola és a Kari Habilitációs Bizottság titkára az ELTE TTK Dékáni Hivatalában, majd 1997-ben kutatási programvezető a Művelődési és Köznevelési Minisztérium Felsőoktatási Pályázatok Irodájánál. Tudományos szervezési osztályvezető az ELTE Rektori Hivatalában 1998-ban. Az 1990-es évek elején vette át a meteorológus képzésben a szinoptikus meteorológia oktatását. Megújította a tananyagot, meghonosította a korszerű ciklonképződési elméletek oktatását. Elindította és több mint egy évtizeden át szervezte a máig is nagy sikernek örvendő Meteorológiai Előrejelzési Vetélkedőt. Érdekes, jó előadásokat tartott. Fontos volt számára a szinoptikus meteorológia történeti vonatkozásainak a bemutatása. Oktatóként 1985 és 2005 között tartott órákat a katonai meteorológusoknak, majd az 1990-es évektől ő szervezte a kétéves Katonai Szaktanfolyamokat. Katonák nemzedékét tanította a meteorológiában alkalmazott matematikai ismeretekre és szinoptikus meteorológiára. A VITUKI nemzetközi posztgraduális hidrológus tanfolyamán 1991 és 2004 között tanított. Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottságának 2002–2005 és 2009–2012 között volt tagja. 2002-től főállásban az OMSZ-nál dolgozott. 2002 és 2005 között a Földfelszíni Megfigyelések Osztályát vezette. 2006-tól 2009-ig szakértő az Előrejelző Osztályon, amelyet 2006 ősze és 2008 vége között vezetett. A Magyar Meteorológiai Társaságba 1980-ban lépett be. Elnöke volt a Róna Zsigmond Ifjúsági Körnek. 2002 és 2012 között a Társaság főtítkáráként tevékenykedett. Közreműködött a MTESZ Ifjúsági Bizottságában és annak Budapesti Szervezetében. A LÉGKÖR Szerkesztőbizottsága munkájában 2004 és 2009 között vett részt. Szakmai munkáját az MMT 1992-ben Róna Zsigmond Ifjúsági Díjjal, 2001-ben Steiner Lajos Emlékéremmel jutalmazta. Kegyelettel emlékezünk rá.

WIRTH ENDRE

Budapest, 1933. április 22. – Budapest, 2016. július 20.

Dr. Wirth Endre nevéhez fűződik a rakétás jégeső-elhárító rendszer létrehozása és működtetése Baranya és Bács-Kiskun megyében 1976 és 1990 között. A budapesti József Attila Gimnáziumban letett érettségi után tanulmányait az ELTE meteorológus szakán folytatta, ahol 1956-ban szerzett meteorológus diplomát. Az OMSZ Aerológiai Osztályán kezdett dolgozni, majd kutatói beosztásba került, s a természetes jégmagvak vizsgálatával foglalkozott. 1964-ban védte meg a *Jégkristályok vizsgálata* című egyetemi doktori értekezését. Az időjárás módosításának kísérleti és elméleti alapjait WMO (ENSZ) ösztöndíjasként az Egyesült Államokban és a Szovjetunióban tanulmányozta 1967–68-ban. Hazatérése után megbízást kapott a Kaukázusban alkalmazott rádiólokátoros-rakétás jégeső-elhárítási rendszer hazai meghonosítására, társadalmi összefogással. A projekttel együtt egy új disciplina művelése indult meg a meteorológiában, új eredmények születtek a konvektív folyamatok megismerésében, modellezésében. Tevékenysége ösztönzőleg hatott a konvektív aktivitás hazai kutatására, újfajta szakemberek nőttek fel mellette modern meteorológiai eszközök működtetésére. A KLFI Felhőfizikai Osztályának vezetésével 1971-ben bízták meg. 1974. január elsején lett az Alkalmazott Felhőfizikai Főosztály (Pécs) főosztályvezetője. A megbízatással együtt 1974-ben Pécsre költözött. 1980-ban megalakult az Alkalmazott Felhőfizikai Központ (AFK), amelynek a kutatási feladatok mellett a Bács-Kiskun megyei jégeső-elhárító szervezet létrehozásának tervezése és irányítása is feladata volt. Főosztályvezetőként vezette az AFK-ban folyó munkákat. Az operatív feladatok irányítása 1982-ben a Bács-megyei rendszerhez kerültek. Kutató munkája mellett meghívott oktatóként részt vett az ELTE meteorológus képzésében is. 1984-ben a WMO Nemzetközi Felhőfizikai Bizottsága titkárának választották meg. 1987-ben tudományos főmunkatársként visszatért Budapestre. 1991. szeptember 10-én korongedményesen nyugállományba vonult. Kapcsolata nem szűnt meg a szakmával. Független kutatóként, intézményi háttér nélkül is eredményesen foglalkozott a globális felmelegedés kérdéseivel, mintegy 40 ismeretterjesztő cikke jelent meg a Természet Világában és az Élet és Tudományban. Munkásságáért 1976-ban megkapta a Munka Érdemrend ezüst fokozatát. 1979-ben, a jégeső-elhárítás kísérleti időszakának sikeres befejezésekor, a Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója lett. Szakmai munkásságát 2011-ben Schenzl Guido díjjal jutalmazták. Emlékét kegyelettel megőrizzük, nyugodjék békében!